

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра соціології та соціальної роботи**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАЙНЯТІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ТА ЇЇ РЕГУЛЮВАННЯ

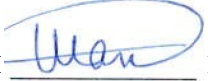
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	23 Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Освітня програма	Соціальна робота
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська

Ужгород 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «**Зайнятість населення та її регулювання**» для здобувачів вищої освіти галузі знань 23 «**Соціальна робота**» спеціальності 231 **Соціальна робота** освітньої програми «**Соціальна робота**»

Розробники: Варга Н. І. доц., док. соціологічних наук, доц. кафедри соціології та соціальної роботи

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи,
протокол № 12 від «01» липня 2021 р.

Завідувач кафедри проф. Шандор Ф.Ф.

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук

Протокол № 8 від 01.07.2021р.

Голова науково-методичної комісії Попадич О.О.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	Денна форма	Заочна форма
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90		
Кількість модулів – 2	4	4
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 46	Семестр:	
	8	7
Вид підсумкового контролю: залік	Лекції:	
	24	8
Форма підсумкового контролю: усна	Практичні (семінарські):	
	20	4
	Лабораторні:	
	Самостійна робота:	
	46	78

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Зайнятість населення та її регулювання**» є надати студентам можливість оволодіти системою знань про ринок праці та вміннями та навичками в сфері формування і регулювання його механізмів, зокрема, у визначенні місця ринку праці в економічній системі країни; розкритті концепцій регулювання соціально-трудоких відносин, механізму саморегулювання, державного та колективно-договірного регулювання ринку праці, моделей регулювання ринку праці в залежності від типу економічної системи країни, суб'єктів структури та інфраструктури ринку праці, методів державного регулювання ринку праці, основних напрямів і принципів сучасної політики зайнятості населення. Головними завданнями навчальної дисципліни – засвоєння студентами знань про теоретичні положення ринку праці та оволодіння вміннями і навичками застосовувати ці знання в практиці регулювання механізмів ринку праці на рівні підприємства, видів економічної діяльності та економіки в цілому.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів (ЗК-1);

знання і розуміння предметної області та розуміння професії, базових понять соціальної роботи (ЗК-2);

здатність у процесі навчання та при самостійній підготовці до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології (ЗК-5);

здатність працювати у команді, виконувати дослідження в групі під керівництвом лідера; здатність дотримання строгих вимог дисципліни, планування та управління часом (ЗК-7);

здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК-9);

уміння застосувати на практиці базові та інструментальні цінності соціальної роботи, розуміння соціальних і психологічних наслідків своєї професійної діяльності (ФК-1);

бути готовим до участі у здійсненні управлінських заходів для вирішення ситуацій, які утруднюють соціальне функціонування окремих індивідів, сімей, груп, громад (ФК-2);

бути здатним до координації зусиль різних організацій соціальної сфери щодо вирішення соціальних проблем і завдань в інтересах соціального захисту груп ризику (ФК-3);

володіння навичками аналізу соціального та фізичного середовища, інфраструктури забезпечення благополуччя різних груп населення (ФК-4);

готовність до пошуку інноваційних шляхів підвищення ефективності соціальної роботи в цілому та соціального захисту населення зокрема (ФК-9);

готовність до управлінської діяльності у закладах соціальної сфери (ФК-11);

володіння навичками диференціації соціальної роботи з клієнтами з врахуванням їх національно-культурного, вікового, гендерного і соціального статусу та індивідуально-психологічних характеристик (ФК-12);

здатність використовувати професійно профільовані знання в галузі соціології, психології, медицини, педагогіки, права, менеджменту та ін. наук для діагностики, прогнозування, проектування і моделювання соціальних процесів і явищ у контексті соціального захисту населення, з метою максимізації соціальних ресурсів у відповідності до потреб та інтересів користувачів послуг (ФК-14);

уміння налагоджувати, підтримувати і розвивати міждисциплінарне професійне співробітництво, корпоративну відповідальність на основі знання системи органів і служб, які задіяні до роботи із складними життєвими обставинами клієнтів (ФК-16);

розробка і впровадження інформаційно-просвітницьких програм та соціальної реклами (ФК-18).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП) «Соціальна робота»:

ОК1.2.9 Система соціальних закладів і служб

ОК1.2.19 Вступ до спеціальності

ОК1.2.23 Ознайомча практика

ОК1.2.24 Психолого-педагогічна практика

4. ОЧІКУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Соціальна робота», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Розуміти наукові принципи, що лежать в основі соціальної діяльності, ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання зі спеціальності, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.	ПРН3
Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки	ПРН5
Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях (ПРН8);	ПРН8
Обґрунтовувати необхідність соціальних змін, прийняття практичних рішень щодо покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки (ПРН15)	ПРН15
Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад	ПРН18
Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин	ПРН20
Розглядати суспільні явища в розвитку і конкретних історичних умовах, розуміти сутність та принципи розвитку суспільства в цілому, окремих соціальних інститутів, груп та індивідів	ПРН27
Виконувати технічні операції, пов'язані із документообігом, контролем за виконанням документів на основі законодавчих, підзаконних нормативно-правових актів, державних стандартів, правил та методичних рекомендацій щодо складання і оформлення основних видів документів	ПРН29

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Розуміти наукові принципи, що лежать в основі функціонування ринку праці, ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання з питань зайнятості населення, пошуку роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід у сфері регулювання зайнятості населення	ПРН3
Аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин у осіб, які втратили роботу; обирати ефективні методи їх вирішення і пошуку шляхів працевлаштування, підвищення кваліфікації та перенавчання безробітних осіб.	ПРН5
Критично аналізувати й оцінювати чинну політику країни в сфері зайнятості і безробіття, соціально-економічні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях у сфері зайнятості, пошуку шляхів працевлаштування.	ПРН8
Обґрунтовувати необхідність соціальних змін, прийняття практичних рішень щодо покращення соціального добробуту та	ПРН15

підвищення рівня зайнятості населення, адаптації ринку праці до змінних соціально-економічних умов.	
Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад в сфері відкриття нових робочих місць, залучення інвестицій і програм підвищення кваліфікації працівників.	ПРН18
Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси осіб залучених до ринку праці; ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин осіб, які опинились без засобів до існування.	ПРН20
Розглядати розвиток ринку праці, як в глобальному аспекті, так і в конкретних історичних умовах, розуміти сутність та принципи розвитку суспільства в цілому, рику праці зокрема (дистанційна зайнятість, часткова зайнятість, фріланс, надомна робота).	ПРН27
Виконувати технічні операції, пов'язані із документообігом в сфері працевлаштування осіб, моніторингом основних законодавчих, підзаконних нормативно-правових актів, державних стандартів, правил та методичних рекомендацій в сфері зайнятості населення, працевлаштування і звільнення осіб.	ПРН29

5.ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання результатів навчання та методами демонстрування з навчальної дисципліни є:

- поточний контроль – здійснюється для всіх видів аудиторних занять під час їх проведення. Метою поточного контролю є визначення рівня досягнень дисциплінарних результатів навчання студента за певним розділом (темою) робочої програми дисципліни, практичними заняттями, самостійною роботою;
- проміжний (модульний) контроль має на меті оцінювання знань, умінь та практичних навичок студента, набутих під час засвоєння теоретичного і практичного матеріалу після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни;
- підсумковий контроль передбачає комплексне оцінювання рівня сформованості результатів навчання з дисципліни.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: розв'язування задач (обчислення статистичних показників), самостійна робота, стандартизовані тести, реферат, доповідь з презентацією.

Знання, вміння та навички студентів оцінюються через визначення якості виконання конкретизованих завдань. Кількісна оцінка певного поточного контролю за конкретним видом навчального заняття визначається як сума балів за окремі види навчальної роботи. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами поточного контролю протягом одного модуля – 50.

Форма модульного контролю: контрольна робота. Передбачає розкриття теоретичних питань. Разом за контрольну – 50 балів. Підсумкова оцінка за кожний модуль складається із суми балів за поточне оцінювання і результату модульної контрольної роботи (максимальна оцінка – 100 балів).

Форма підсумкового семестрового контролю: залік в усній формі.

Результат залікового контролю визначається як середньоарифметичне значення двох модулів. Якщо студент погоджується з набраною кількістю балів, ця оцінка може бути виставлена в екзаменаційну відомість. Якщо студент не отримав достатньої кількості балів (менше 60) або не погоджується з підсумковою оцінкою, то він складає залік з максимальною оцінкою 100 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
8	10	8	8	8		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота				Модульна контрольна робота	Сума
T6	T7	T8	T9	50	100
20	10	10	10		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максима. кількість балів	Кількість	Максим. кількість балів
Практичні заняття	5	30	4	30
Презентація	2	5	2	10
Реферат	2	5	2	10
Модульна контрольна робота		50		50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Критерії оцінювання теоретичних завдань на модульній контрольній роботі (1 теоретичне завдання, максимальна кількість балів за 1 завдання – 10 балів): 0 – студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити; 1 – 3 балів – студент не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань; 4 – 6 балів – студент відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, але не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою; 7 – 9 балів – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої

глибини та аргументації; 10 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією.

Критерії оцінювання практичних завдань на модульній контрольній роботі (10 тестових завдань, максимальна кількість за 1 тестове завдання – 4 бали): 0 балів – студент надав неправильну відповідь на тестове завдання; 4 бали – студент надав правильну відповідь на тестове завдання.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

40-50 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією.

30-39 балів – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації.

20-29 балів – студент відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою.

10-19 балів – студент не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань.

1-9 бали – не в змозі викласти зміст питань, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, вирішує завдання, які потребують однослівної відповіді.

0 – студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється в усній формі. Семестровий залік проводиться за навчальним матеріалом, визначеним робочою навчальною програмою. Підсумкова кількість балів виставляється за 100-бальною шкалою та за національною шкалою. Студент отримує три питання з різних тем, визначених робочою навчальною програмою дисципліни. Кожне питання оцінюється окремо: 1-ше – 20 балів, 2-ге – 20 балів, 3-тє – 60 балів. Загальна оцінка виводиться як арифметична сума отриманих балів. Критерієм оцінки відповідей служить рівень володіння студентом навчальним матеріалом. Залік вважається складеним за умови отримання не менше 60 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни здійснюється згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів Університету в систему оцінювання за шкалою ECTS.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1.Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Тема 1. Зайнятість населення і ринок праці. Соціальної роботи в сфері зайнятості: суть, мета, структура. Ринок праці, його сутність, особливості та функції.

Тема 2. Політика у сфері зайнятості населення. Модель соціальної політики та соціальний захист населення в Україні. Державне регулювання ринку праці та зайнятості населення. Державні гарантії у сфері зайнятості та на ринку праці.

Тема 3. Безробіття як проблема соціально-економічного розвитку. Зайняте та незайняте населення. Економічне активне й економічно пасивне населення. Критерії та ознаки віднесення осіб до безробітних. Сутність безробіття. Функції та форми безробіття, їх ознаки. Типи безробіття та його соціально-економічні характеристики. наслідки. Рівні безробіття. Соціально-психологічні наслідки безробіття.

Тема 4. Державна служба зайнятості. Історія створення державної служби зайнятості (ДСЗ). Суть, мета і завдання державної служби зайнятості. Функції, права ДСЗ та її структура.

Тема 5. Організаційна структура установ з працевлаштування в Україні. Організаційна структура державної служби зайнятості. Взаємозв'язок між функціями і структурою суспільних служб зайнятості. Соціальне підприємництво – ефективний механізм вирішення соціальних проблем.

Модуль 2.

Тема 6. Особливості соціальної роботи у сфері зайнятості. Мета і напрями соціальної роботи в сфері зайнятості. Соціальна робота як інструмент соціальної політики. Складність соціальної роботи в сфері зайнятості. Технології соціальної роботи в сфері зайнятості.

Тема 7. Надання соціальних послуг громадянам у сфері зайнятості. Особливості соціальної роботи у сфері зайнятості. Мета та актуальні задачі соціальної політики у сфері зайнятості. Поняття та сутність соціальних послуг. Характеристика та класифікація послуг. Ознаки соціальних послуг. Види та групи соціальних послуг у сфері зайнятості населення.

Тема 8. Надання соціальних послуг громадянам з працевлаштування. Профорієнтаційне обслуговування клієнтів центрів зайнятості. Надання клієнтам центрів зайнятості послуг з професійної інформації та інформації про вакансії. Послуги з підбору вакансій на працевлаштування. Організація професійного навчання безробітних. Залучення безробітних до підприємництва і самостійної зайнятості. Процедури та операції щодо надання соціальних послуг клієнтам центру зайнятості.

Тема 9. Профорієнтаційна робота в системі регулювання зайнятості населення. Наукові основи професійної орієнтації. Система професійної орієнтації. Професійна освіта й вибір професії різної категорії населення. Професіоналізація особистості спеціаліста.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усь ого	у тому числі				
		л	п	л	і	с.р.		л	п	л	і	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Тема 1. Зайнятість населення і ринок праці.	9	2	2			5	9	1	0			8
Тема 2. Політика у сфері зайнятості населення	9	2	2			5	9	1	0			8
Тема 3. Безробіття як проблема соціально-економічного розвитку.	9	2	2			5	9	1	0			8
Тема 4. Державна служба зайнятості	9	2	2			5	9	1	0			8
Тема 5. Організаційна структура установ з працевлаштування в Україні	9	2	2			5	9	0	1			8
Модульна контрольна робота	2	2	0			0	2	0	0			2
Разом за модуль 1	47	12	10			25						
Модуль 2.												
Тема 6. Особливості соціальної роботи у сфері зайнятості	11	2	2			7	11	1	1			9
Тема 7. Надання соціальних послуг громадянам у сфері зайнятості.	10	4	4			2	10	1	1			8
Тема 8. Надання соціальних послуг громадянам з працевлаштування	10	2	2			6	10	1	0			9
Тема 9. Профорієнтаційна робота в системі регулювання зайнятості населення	10	2	2			6	10	1	1			8
Модульна контрольна робота	2	2	0			0	2	0	0			2
Разом за модуль 2	43	12	10			21						
Усього годин	90	24	20			46	90	8	4			78

6.3.Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Зайнятість населення і ринок праці.	2	0
2.	Тема 2. Політика у сфері зайнятості населення	2	0
3.	Тема 3. Безробіття як проблема соціально-економічного розвитку.	2	0
4.	Тема 4. Державна служба зайнятості	2	0
5.	Тема 5. Організаційна структура установ з працевлаштування в Україні	2	1
6.	Тема 6. Особливості соціальної роботи у сфері зайнятості	2	1
7.	Тема 7. Надання соціальних послуг громадянам у сфері зайнятості.	2	1
8.	Тема 8. Надання соціальних послуг громадянам з працевлаштування	4	0
9.	Тема 9. Профорієнтаційна робота в системі регулювання зайнятості населення	2	1
	Модульна контрольна робота	2	0
	Разом	22	4

6.4.Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Зайнятість населення і ринок праці.	5	8
2.	Тема 2. Політика у сфері зайнятості населення	5	8
3.	Тема 3. Безробіття як проблема соціально-економічного розвитку.	5	8
4.	Тема 4. Державна служба зайнятості	5	8
5.	Тема 5. Організаційна структура установ з працевлаштування в Україні	5	8
6.	Тема 6. Особливості соціальної роботи у сфері зайнятості	7	9
7.	Тема 7. Надання соціальних послуг громадянам у сфері зайнятості.	2	8
8.	Тема 8. Надання соціальних послуг громадянам з працевлаштування	6	9
9.	Тема 9. Профорієнтаційна робота в системі регулювання зайнятості населення	6	8
	Модульна контрольна робота	0	4
	Разом	46	78

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби – комп'ютер, мультимедійний проектор

Програмне забезпечення – офісні додатки

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 № 5067-VI. Зі змінами від 15.07.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text>
2. Положення про Державну службу зайнятості: Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 16.12.2020 № 2663. URL :<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1305-20#Text>
3. Про внесення змін до Положення про Державну службу зайнятості: Наказ Міністерства економіки України від 22.10.2021 N 791-21 URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE37024.html
4. Варга Н.І. Інституціоналізація соціальних практик неформальної зайнятості населення в транзитивному суспільстві: монографія. Ужгород: ТОВ «РІКУ», 2020. 288 с.
5. Єдина технологія надання соціальних послуг центрами зайнятості України (удосконалена): науково-дослідна робота / Ю.М.Маршавін, Д.Ю.Маршавін, Л.Є.Ляміна, Л.М.Фокас. К., 2010. 485 с.
6. Кулицький С. Проблеми розвитку ринку праці в Україні. *Україна: події, факти, коментарі*. 2017. № 21. С.56–69.
7. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Соціальна робота у сфері зайнятості». Кафедра психології та соціальної роботи. <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/38449/1/soz.robota.pdf>
8. Сульженко Л.С. Організація роботи дистанційних працівників в умовах коронавірусної пандемії. *Ринок праці і зайнятість населення*. 2020. №2 С.50-55
9. Праця України у 2019 році: стат. збірник. К.: Державна служба статистики. 2020. 281 с.
10. Український ринок праці: імперативи та можливості змін: колективна монографія / за наук. ред. І.Л. Петрової, В.В. Близнюк; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». Електрон. дані. К., 2018. 356 с.

Допоміжна література

1. Гетьманенко Ю.О., Кушнарєнко О.П. Вплив глобалізації на розвиток ринків праці країн: міграційний дискурс. *Ринок праці і зайнятість населення*. 2020. №1 С. 20-25
2. Онікієнко В.В. Ринок праці та соціальний захист населення України: ретроаналіз, проблеми, шляхи вирішення. К.: Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України, 2013. 456 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Науково-практичний журнал «Ринок праці та зайнятість населення» URL: <https://ipk.edu.ua/nashi-naukovi-vydannia/>